

HABOVČAN

obecné noviny

Ročník X.

Číslo 1

December 2012

Boh sa stal človekom, aby sme sa ho nebáli

V jednej rodine mali pred polnočnou svätou omšou isté nedorozumenie. Kým matka a deti sa vybrali do kostola, otec nechcel ísť. Vraj celé Vianoce sú len samé bájky. Prečo by sa vraj Boh mal stať človekom atď.

Ako tak otec sedel sám doma, na okno priletel krdeľ vtákov. Chceli sa dostať dnu. Otec vstal a išiel im otvoriť humno, aby tam šli. Vtáci sa ale vrátili na jeho okno a chceli ísť dnu. Otec si živo uvedomil, že keby sa tak mohol stať vtákom, vtáci by sa ho nebáli a mohol by sa s nimi porozumieť a zavrieť ich do humna. Vtedy mu svitlo v hlave: Boh sa preto stal človekom aby sme sa ho nemuseli báť, aby nás doviedol do neba. Nuž vydal sa aj on do kostola. Bolo práve pozdvihovanie. Keď sa z rodinou vracal domov, priznal sa ako ho vtáci priviedli k rozumu, a že ešte nikdy tak necítil ako nás veľmi Pán Boh miluje, ako práve v tú posvätnú noc.

V Betleheme neprijímajú Jozefa a Máriu, musia odísť do maštale. Tá maštala je obraz tohto sveta - hriešneho. Je obrazom aj našej duše. Niet takej úbohosti, do ktorej by Boh nevstúpil a nepremenil svojou prítomnosťou. Stačí Ježišovi otvoriť svoje srdce.

Blíži sa čas Vianoc, čas najkrajších sviatkov v roku. Mnohí z nás sa tešia na stretnutie s rodinou, darčeky pod stromčekom, slávnostné dobroty a oddych. Častokrát sme uponáhľaní a nervózni nad hmotnými vecami a zabúdame pritom na veci duchovné.

Pripravme sa preto na dni vianočné, predovšetkým tým, že budeme pozorní k svojej duši, ktorá je nesmrteľná. Pristúpme do spovední a vyznajme sa z hriechov, aby sme mohli privítať malého Ježiška s čistým srdcom. Povzbudme k pokániu aj iných. Tiež myslime na tých, ktorí sú osamotení, trpiaci, chorí.

Nezabudnime na nich svojimi darmi i modlitbou. Nech sú pre nás opravdivé Vianoce. Keď v noci na Božie narodenie budeme odchádzať z kostola, nech to nie je kráčanie od Ježiša, nech je to kráčanie s Ježišom v srdci.

*Vdp. Mgr. Ondrej Poľančík,
duchovný otec habovskej farnosti*

Príhovor starostu obce

Vážení spoluobčania, milá mládež, deti, vážení učitelia, vážený duchovný otec - správca našej farnosti, rehoľné sestričky, kolegyne, kolegovia, vážení Habovčania doma i v zahraničí.

Sviatky Vianoc sú radostným očakávaním narodenia Ježiša nášho Spasiteľa. Tento čas vianoc aspoň na chvíľku zastaví uponáhľaný rýchly chod nášho života. Na sviatky vianoc sa schádzajú celé rodiny, aby spoločne prežili čaro tejto nevšednej udalosti.

Pri spoločnom štedrovečernom stole sa poďakujeme spoločne za dar, že sme sa mohli opäť dožiť tejto vynimočnej udalosti.

Prajem Vám všetkým príjemné a pokojné prežitie vianočných sviatkov, pokoj a svornosť v našich rodinách ako aj

v kruhu svojich najbližších.

Vianočné sviatky sú zároveň aj obdobím bližšieho sa konca občianskeho roka 2012 a očakávania nového roka. Poďakujeme sa aj za to, čo sa nám podarilo, buď individuálne, alebo spoločne dosiahnuť v odchádzajúcom roku.

Do nového roka 2013 vám prajem všetko dobré, pevné zdravie a hojné božské požehnanie, veľa trpezlivosti a pokoja vo vašich rodinách.

Ján Taraj, starosta obce

Kanalizácia už na jar, komasácia lokalít Zastudená a Lazy

Dňa 28. 11. 2012 bola už konečne podpísaná zmluva s dodávateľom stavby, firmou Oraving spol. s r. o. Dolný Kubín na projekt „Kanalizácia obcí Habovka a Zuberec“, ktorý bude financovaný z eurofondov, operačného programu Životné prostredie.

Treba sa pripraviť na to, že budú rozkopané nasledovné ulice: časť ulice Edmunda Petra Bárdoša, od Penziónu Viktória až po Sv. Trojicu, časť ulice Blatná od Požiarnej zbrojnice po otočku autobusu na Stodolisku, na tomto úseku sa bude robiť aj rekonštrukcia vodovodu, preto by bolo vhodné už dopredu sa pripraviť na možnosť napojenia sa na verejný vodovod, teda zriadenie prípojky. Po položení asfaltového krytu už takáto možnosť nebude! Staré vodovody už takisto nie sú v najlepšom stave. Kanalizácia sa bude robiť v častiach: ulica Pod Brehom, ulica Breh a ulica Stodolisko. Kanalizácia sa bude robiť aj s prípojkami po okraj obecného pozemku, čiže po okraj miestnych komunikácií. Revíziu šachty si musí každá domácnosť zakúpiť a časť napojenia od

revíznej šachty po odpadové potrubie zabezpečiť vo vlastnej réžii. Celkove sa bude na spomenutých uliciach robiť kanalizačný zberač v dĺžke 2520 bežných metrov. Po skončení výstavby musí obec deklarovať napojenosť domácností na kanalizačný zberač, teda bude to povinnosť každej domácnosti. Pre tento účel bude prijaté všeobecne záväzné nariadenie o napojení domácností na kanalizáciu. Každá domácnosť musí dokázať odboru Životného prostredia ako likviduje splaškové vody. Po položení kanalizačného zberača s prípojkami sa upravujú miestne komunikácie, ktoré budú po rozkopávkach určite v nelichotivom stave.

Jednoduché pozemkové úpravy

Po vykonaní prieskumu pozemnoknižných vlastníkov v lokalitách Zastudená, Lazy, kde sa za vykonanie pozemkových úprav vyjadrilo zhruba 80% vlastníkov, sa urobilo výberové konanie na zhotovenie diela: JPÚ (Jednoduché pozemkové úpravy) v k. ú. Habovka. Verejnou súťažou bol v zmysle zákona o verejnom obstarávaní vybraný dodávateľ Arlanda, s.r.o. Nižná. Bolo zvolané aj prvé stretnutie vlastníkov pôdy v obvode pozemkových úprav do sály kultúrneho domu, kde bol vysvetlený postup JPU.

Popis etáp a ucelených častí JPU:

9/2012 - vytýčenie, zameranie a trvalé označenie hranice obvodu

11/2012 - účelová mapa polohopisu a výškopisu

3/2013 - aktualizácia bonitnospôdnej jednotky /BPEJ/ mapa hodnoty pozemkov

7/2013 - vyhotovenie registra pôvodného stavu

12/201 - všeobecné zásady funkčného usporiadania územia

Prvé stretnutie prípravného výboru sa uskutočnilo dňa 4. 7. 2012, ktoré zvolal pozemkový úrad v Námestove. Prípravný výbor v zložení:

Ing. Pavol Damaška - OPÚ

Ing. Marián Bulla - spracovateľ

Ján Taraj - obec Habovka - predseda

Eduard Lajčin - člen

Alojz Hruboš - člen

Ľubomír Makan - člen

Marián Jurčo - člen za Urbárske spoločenstvo.

Tak ako bolo deklarované na stretnutí pozemnoknižných vlastníkov, ako podklad na určenie a prešetrovanie hranice obvodu sa použil schválený územný plán obce z roku 2008, aktuálny stav katastrálnej mapy a ortofotomapa.

Lokalita Zastudená:

Vo východnej časti je obvod ohraničený regulovaným potokom Studená, z južnej a západnej strany je ohraničený plánovaným obchvatom cesty II/584, zo severozápadnej strany prístupovou cestou k družstvu hospodársky dvor Habovka a zo severovýchodnej strany samotnou cestou II/584.

Lokalita Lazy:

Na východnej strane je ohraničená Paškovým potokom. Z južnej strany po skutočnú hranicu cesty III/52019. Zo západnej strany približne tam, kde sa nachádza kadlub a zo severnej strany približne do výšky cesty ponad Lazy (bývalá plantáž).

V oboch územiach boli osadené lomové body v počte 10 ks.

Jednotlivými pozemkovými úpravami sa sprístupnia jednotlivé pozemky a snáď takto sa pohne aj nová výstavba rodinných domov.

Prajem si, aby neboli žiadne ľudovo povedané „zádrhele“, pretože vo vysporiadanom území bude treba urobiť cesty a zabudovať inžinierske siete, čo bude veľmi finančne náročné. Bude sa to robiť určite po etapách. Chcem sa dopredu poďakovať za pochopenie a trpezlivosť. Práce na jednotlivých etapách budeme sledovať tak, aby sa dodržiavali termíny.

Spolu za lokality Zastudená a lazy sa pozemkové úpravy dotknú cca 45 ha pôdy.

Čo sa nám podarilo v roku 2012

Dokončenie úpravy okolia kultúrneho domu pod názvom: Regenerácia centrálnej zóny obce Habovka. Upravilo sa

Pracovníci obce osádzajú informačné tabule

celé okolie, prístupové cesty, parkovisko, prístupové schody, pruhy verejnej zelene, informačné tabule a verejné osvetlenie. Stavba bola skolaudovaná v marci roku 2012 za účasti pracovníkov Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR pri Žilinskom samosprávnom kraji.

Aktivačné práce v obci a jej okolí

V rámci aktivačných prác - protipovodňových opatrení, sa vyčistili všetky potoky v intraviláne obce: Kobylí

potok, Lánov Potok, Potok z Borčáka smerom k Studenej a druhým smerom na ulicu Blatná a Hálečkov potok. Upravili sa kroviny potoka Studená a potoka Blatná. Pracovníci upravili okolie cintorína, Krížovej cesty a okolie Kaplnky sv. Márie Magdalény. Vybudovali sa oddychové lavičky pri krížoch Pod Paškovkou, v Lánovom potoku a pri kríži Zastudenou. Podarilo sa vybudovať zábradlie k cintorínu, vyčistila sa dažďová kanalizácia a dažďové šachty. Počas celého

roka sa udržiavala verejná zeleň, kosil sa cintorín a takisto verejné priestranstvá. Pravidelne sa čistili okolia kontajnerov na separovaný zber, udržiavali sa obecné športoviská a zeleň verejných budov. Koncom novembra pracovníci osadili a namontovali tabule informačného systému.

Všetkým pracovníkom by som sa chcel poďakovať za dobre vykonanú prácu.

(jt)

Ako (ne)rešpektujeme stavebný zákon a jeho náležitosti

Stavebný zákon má v podstate jednoduché vysvetlenie. Ak chcem stavať, musím mať stavebný pozemok s prístupovou komunikáciou a inžinierskymi sieťami (prípojka na vodu, plyn, kanalizáciu alebo septik a elektrinu) Keď to tak nie je, obec nevydá stavebné povolenie. Môže tak urobiť pod podmienkou, že stavebník si zabezpečí všetky prípojky na vlastné náklady.

Čo je to drobná stavba?

Drobná stavba je stavba, ktorá slúži ako doplnková stavba k rodinného domu, napr. záhradný altánok, garáž, sklad na drevo, oplotenie atď. Tlačivá sú zverejnené na www.habovka.sk.

Stavebný zákon okrem iného pozná termíny ako:

- Stavebné povolenie
- Kolaudačné rozhodnutie
- Zmena stavby pred jej dokončením
- Ohlásenie drobnej stavby
- Ohlásenie stavebných úprav
- Ohlásenie udržiavacích prác
- Žiadosť o stavebné povolenie
- Žiadosť o povolenie terénnych úprav
- Žiadosť o povolenie informačných reklamných a propagačných zariadení
- Nariadenie údržby stavby
- Nariadenie o odstránení stavby atď.

No opäť začínajú pribúdať rôzne budy nad potokmi, chatky vedľa ciest, stavia sa v extraviláne, bez povolenia. Ľudia chcú mať vo dvore čisto, ale za domom im je to jedno ako to vyzerá. Máme v obci oddychové zóny, nástupy na turistické

chodníky, chodia tadiaľ turisti, tak si do dajme do poriadku.

Obecný úrad všetky takéto stavby od nového roku zmapuje a bude sa snažiť všetkými prostriedkami dosiahnuť súlad so zákonom. Na obecných pozemkoch poukladané drevá a rôzne stavebné materiály, obec bude vyrubovať poplatok za užívanie verejného priestranstva. Skúsme sa obzrieť okolo seba dať si všetko na správnu mieru.

(ocu)

Pašiové hry

Niekoľko týždňov nacvičovali ochotníci z Habovky divadelné predstavenie Pašiové hry. Takmer päťdesiat amatérskych hercov, Habovčanov, sa od začiatku roka až do Veľkej noci dvakrát do týždňa stretávali na skúškach v kultúrnom dome.

Chlapi - herci sa týždne neholili, nechávali si brady, aby v príbehu plného utrpenia a nádeje vyzerali čo najvieryhodnejšie. Nezainteresovaní sa nad tým uškŕňali, mysleli si, že v habovských obchodoch nebolo dostať žiletky. Pri pripravách na skúšku to chvíľami vyzeralo ako v úli. Skúšali sa kostýmy, doladzovali detaily na jednotlivých scénach a rozoberali rôzne témy. Ale keď sa otvorila opona a účinkujúci zaujali svoje pozície, všetko sa náhle zmenilo. Habovský pán farár Jozef Svitek za režisérskym pultom spolu so Stanom Paukom riadili s neskutočnou presnosťou hudbu, zvuky, svetlá a scénu. Herci vystupovali v presne určenom slede. Krátka pauza, čo to ešte doladiť a ide sa ďalej. Príbeh Ježiša a jeho učeníkov vtiahol diváka do deja, hra svetiel, zvukov, úžasná, neopakovateľná

atmosféra. Možno si povieť, nič nové pod slnkom, veď príbeh už všetci poznáme, ale divadlo v podaní habovských účinkujúcich divákov skutočne dojalo. Štyri vystúpenia, nabitá sála kultúrneho domu, diváci, ktorí miestami prestávali dýchať, neskutočný vizuálny a zvukový zážitok. Dnes už bývalý

správca farnosti Jozef Svitek za svoje pôsobenie v našej farnosti stihol nacvičiť a odohrať päť divadelných hier. Pašiové hry boli jednoznačne najprepracovanejším a najzaujímavejším predstavením, ktoré Habovka vôbec zažila. Ochotníci vystúpili s veľkým úspechom ešte v Krivej

Habovskí divadelníci po vystúpení v Námestove.

a Námestove. Skutočne obdivuhodné podujatie si zaslúži veľkú vďaku bývalému správcovi farnosti Jozefovi Svitekovi, účinkujúcim a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k dotvoreniu tohoto jedinečného diela.

(pl)

PhDr. ThDr. Martin Ondroš (1908 – 1984)

Martin Ondroš narodený 7. februára 1908 v Habovke, bol najmladší zo šiestich žijúcich detí roľníka Jána Ondroša a Anny rodenej Pavčovej, sestry národného dejateľa v USA, spisovateľa a kňaza reverenda Andreja Pavču (1863 – 1932). Mladého Martina Ondroša očaril najmä matkin „etos“, jej hlboká zbožnosť a milujúci vzťah k Pánu Bohu. Ten bol zárodkom snahy dvíhať ducha oravského ľudu pre kresťanské zanietenie, prebúdzanie a kultivovanie kresťanskej inteligencie Slovákov. Matka vzrastom nenápadná, so šľachetným srdcom, často hovorila o svojom bratovi, kňazovi, ujčekovi Andrejovi (ako ho v rodine oslovovali). Tajne dúfala, že jej najmladší z troch synov bude pokračovať vo vyorenej brázde kňazských povolání príslušníkov Pavčovej rodiny.

Martin Ondroš vyrastal v tóni roháčskych velikánov v spojení s oravskou prírodou a tu žijúcim priamym ľudom. Pomoc pri poľných prácach, zvyky, úcta k vrchnosti a úprimná zbožnosť formovali jeho povahové črty. Svojou povahou bol mierny, veľmi jemný, poslušný a dobrosrdečný, čo vychádzalo aj z rodinnej znášanlivosti a vzájomnej žičlivosti. V rodisku i z listov od ujčeka pre rodinu bol sýtený zdravým slovenským zmýšľaním. V čase silnej maďarizácie i neskôr čechoslovakizácie, na štúdiách i v občianskom živote bol tento fundament základom pre zachovanie slovenského charakteru jeho životného presvedčenia. Martin Ondroš po ukončení cirkevnej ľudovej malotriedky v Habovke, odišiel na gymnaziálne štúdiá do Košíc. Ubytovaný bol v biskupskom konvikte, výchovnom ústave so spoločným študentským ubytovaním a stravou. Tamajším

prefektom bol jeho rodný bratranec Msgr. Jozef Števek (syn mladšej matkinej sestry Márie rodenej Pavčovej). Po maturite sa začal naplňovať matkin sen i jeho osobná túžba. Už ako bohoslovec trnavskej diecézy odišiel do „Večného mesta“ Ríma. Na tamajšom Nepomúceu zahájil filozoficko – teologické štúdiá, kde mu ujček Andrej Pavčo finančnou základinou zaistil miesto. Tu vstúpil do tajov filozofického poznania Sokratesa, Platóna a sv. Augustína (Augustinus Aurelius), či Aristotelesa a sv. Tomáša Akvinského. Do Ríma prišiel s konzervatívnymi rezíduami, podporenými domácimi tradíciami, aby tu si vybudoval ideál, svoje rodné Slovensko ako moderný európsky kresťanský národ. Europizácia slovenskej mentalita a vzdelanosti ho poznačila na celý život. Po absolvovaní filozofického štúdiabola bol promován za doktora filozofie. Ťažké obdobie študentských čias bez finančných prostriedkov sa prejavilo na jeho telesnej schránke. Pre podlomené zdravie nebol schopný ukončiť aj teologické štúdiá, preto bol pozvaný do vlasti. Doma sa zotavil, jeho telesná slabosť sa stratila a konečne sa mohol stať tak vytúženým kňazom. Martin Ondroš kňazskú vysviacku prijal v Trnave dňa 24. marca 1935 z rúk otca biskupa Dr. Pavla Jantauscha. Na druhý deň 25. marca 1935 sa konali v rodnej obci Habovke primície na deň Zvestovania Panny Márie. Boli spojené so svadbou brata Jozefa Ondroša, v tom čase vdovca s dvomi malými deťmi, ktoré zostali z prvého manželstva, po smrti 27 ročnej manželky Karolíny rodenej Hrubošovej. Zbral si za manželku Máriu rodenú Jurinovou. Svoje dielo na poli duchovnom otvoril ako kaplán vo Veľkých Kostoľanoch pri Piešťanoch. Neskôr ho otec biskup vyslal do Hlohovca. v roku 1939 začal pracovať priamo na biskupstve v Trnave. Bol poverený funkciou ceremoniára, neskôr archivára. Jeho prácu si otec biskup Dr. Pavol Jantausch vážil. Ustanovil ho za svojho tajomníka. V tejto funkcii pôsobil až do roku 1946. V roku 1944 na Biskupskom úrade v Trnave schovával svoju židovskú spolužiačku Emu s manželom a deťmi. Po prezradení boli odvlečení do vyhladzovacích nacistických táborov smrti. O ich osude nie je nič známe. Za túto činnosť bol nemeckým okupačným Gestapom prenasledovaný. Smrti unikol, ale nikdy sa nezmieril s nevinými obeťami jeho spriaznenej

židovskej rodiny, ktorú za tak veľkých obetí sa mu nepodarilo zachrániť. V roku 1947 preto odišiel ako farár do Suchoj nad Parnou. Suchovania očakávali iného kňaza. Pokračoval v štúdiu pri kompletizovaní svojho teologického vzdelania. V Bratislave na teologickej fakulte promoval za doktora teológie. v Suchoj nad Parnou pôsobil až do svojej smrti. O svoju farnosť a dekanát sa vzorne staral. Finančne i morálne podporoval študujúcu mládež. Bol naporúdzi pri štúdiách i svojich synovcov JUDr. Jána Ondroša, syna brata Jozefa, JUDr. Ondreja Lajčina a Mgr. Ľudovíta Lajčina, synov sestry Márie Lajčinovej, Ing. Ľudovíta Pilarčíka, syna sestry Agnešy Pilarčíkovej. Pôsoobil ako veľmi aktívny člen celoslovenskej katechetickej komisie. Dňa 9. augusta 1967, po získaní vycestovacieho povolenia sa zúčastnil audiencie „il bacio della mano“ u sv. otca Pavla VI. v jeho letnom sídle Castel Gandolfo. Z priamych kontaktov s otcom kardinálom Jánom Chryzostomom Korcom je badať úzku spoluprácu aj s pôsobením tzv. Tajnej Cirkvi na území totalitného Slovenska. Táto časť jeho života však zatiaľ zostáva neprebádaná. Martin Ondroš patrí medzi kňazov – oravských rodoľubov. Dr. Ladislav Hanus týchto kňazov a ich rodný kraj hodnotil „Orava bola a je rezervou toľkých vedúcich osobností v národnom živote. Oravský charakter, zvláštna syntéza zeme a duše, ľudovosti a kultúry, kraja a svetovosti. Oravec nezablúdi. Má svoje bytostné ťažisko, svoj domov ako východisko, má svoj orientačný metafyzický bod.“ Tento kraj dal slovenskej vlasti Hugolína Gavloviča, Antona Bernoláka, otca biskupa Jána Vojtaššáka, Štefana Furdeka, reverenda Andreja Pavču, Msgr. Jozefa Kapalu, Rudolfa Dilonga, prof. Františka Skyčáka, Msgr. Jozefa Števeka, Dr. Jozefa Tomanóczyho, Dr. Jozefa Ligoša, Dr. Martina Ondroša i Msgr. Jána Trstenského. Oni sa stali priekopníkmi mravnej výchovy horooravského ľudu. Prebúdzali ho z národného spánku. Významnou mierou prispeli a rozšírili povest duchovného kultúrneho centra.

Martin Ondroš zomrel 5. apríla 1984 v trnavskej nemocnici na obojstranný zápal pľúc. Pochovaný bol 9. apríla 1984 na miestnom cintoríne v Suchoj nad Parnou.

(jt,el)

ZŠ s MŠ v Habovke informuje

Oravský speváčik

Okresná súťažná prehliadka v speve ľudových piesní detí materských škôl. Naša materská škola privítala v apríli 21 malých speváčikov z materských škôl okresu Tvrdošín na 13. ročníku súťažnej speváckej prehliadky „Oravský speváčik.“ Deti spievali svoje obľúbené ľudové piesne, ktoré zneli počas celého podujatia. Cieľom podujatia je prehlbovať lásku k ľudovým piesňam a dať deťom možnosť preukázať svoj talent na verejnosti. Na speváčikov dohliadala odborná porota, ktorá to nemala ľahké pri samotnom vyhodnotení. Súťažilo sa v troch kategóriách. Našu MŠ Habovka úspešne reprezentovali: 2. miesto Sofia Jurinová v I. kategórii 3-4 ročné deti bez hudobného doprovodu, 2. miesto Klaudia Jurinová v III. kategórii s hudobným doprovodom a čestné uznanie v tejto kategórii si odniesli Matej Taraj a Sabínka Zuberská, ktorých pripravila a doprevádzala na harmonike pani učiteľka Zuzka Tarajová. Všetci boli však odmenení za svoje spevácke výkony pamätným listom, vecným darčekom a sladkou odmenou.

Veselé zúbky

Materská škola sa zapojila do projektu Veselé zúbky. Cieľom je zaujímavou a hravou formou vzbudiť u detí záujem o čistenie zúbkov, naučiť ich už v rannom detstve vhodnú techniku čistenia a neposlednom rade vzdeláť v tomto smere rodičov, aby svojim deťom vedeli pomôcť pri vytváraní správnych návykov. Spoločné stretnutie rodičov s deťmi organizovali p.u.č. z triedy Šikovníčkov, ktoré svojou prednáškou a názornou

ukážkou vysvetlili správnosť čistenia ústnej dutiny a zároveň odpovedali na otázky rodičov. Na tomto podujatí sa deti oboznámili s príbehom doktora Kráľička, potom sa učili ako si správne vyčistiť zúbky, pozreli si rozprávku O Kráľovstve zdravých a veselých zúbkov a kreslili obrázok doktora Kráľička. Veríme, že týmto stretnutím sme prispeli k osвете dentálnej hygieny.

Domáce zvieratá

Zaujímavá bola aj exkurzia na RPD Zuberec, kde sa deti priamym pozorovaním oboznámili s chovom kravičiek. Mali úžasné zážitky a množstvo zvedavých otázok na ktoré im ochotne

odpovedala teta Ing. Žofia Železníková. Tiež sme mali možnosť oboznámiť sa s pečením chleba, pečiva exkurziou v pekárni. Videli veľké pece, kotly na miesenie cesta, formy na chlieb a krájače chleba. Na záver nášho skúmania a bádania nás čakalo milé a chutné pohostenie rožtekami, mliečkom, čajikom a sladkým cukríkom. Naše poldenné putovanie sme si spríjemnili ešte sladkou zmrzlinkou. Spiatočnú cestu do materskej školy sme absolvovali pešo okolo žblnkotajúceho potoka Studená, pozorovali sme krásu prírody, spev vtáčikov a bzukot včielok. Deti mali poučné a hlboké zážitky.

(mš)

Oravský speváčik v Materskej škole v Habovke

Nové stromčeky v našej záhrade

V piatok doobeda nás, ako každý rok, navštívili pracovníci lesného závodu v Námestove. Do našej školskej záhrady nám priniesli nové stromčeky. Boli to: Agát biely, Jarabina vtáčia a Čerešňa vtáčia. Sú to stromy, ktoré rastú u nás na Slovensku. Pred vysadením nám lesníci porozprávali niečo o nových stromčekoch a ich význame v prírode. Rozdelili sme sa do troch skupín a každá skupina vysadila jeden zo stromčekov. Ja som pracoval v skupine, ktorá vysádzala Agát biely. Všetci sa však budeme starať o všetky stromčeky v našej záhrade a pozorovať ich vývoj.

Jakub Mydliar IV. ročník

Eko deň

Bolo pondelkové ráno. Celá škola sa

vybrala vyčistiť našu krásnu dedinu. Každá trieda dostala kúsok dediny, ktorý mala vyčistiť. Piata trieda čistila Stodolisko, šiesta zase Breh a okolie kaplnky. Siedmáci čistili cestu smerom k družstvu a ôsmakom sa ušla Brežná cesta. Naši deviataci vyčistili cestu smerom na Oravice. Kamaráti z dolného stupňa vyčistili okolie našej školičky. Každá trieda vyzbierala množstvo odpadu a určite mal každý z nás dobrý pocit z toho, že sme takto skrášlili našu dedinku.

Ako využívame nové učebne

V nových priestoroch školy sa naplno vyučuje. V chemicko-biologickej učebni žiaci využívajú najmä prácu v skupinách pri rôznych experimentoch. Pomocou dataprojektoru a vizualizéra pracujú na biologických pokusoch, využívame aj

interaktívnu tabuľu. Na stránkach www.naucteviac.sk majú deti množstvo nových a zaujímavých informácií týkajúcich sa biológie, chémie, matematiky, fyziky, prírodovedy a geografie. Tento inovatívny učebný materiál získala škola v rámci programu digitalizácie škôl na 18 mesiacov zadarmo. To sú ukážky skutočnej práce našich žiakov.

Na návšteve policajtov

O tom, že našim policajtom záleží na správnej výchove mladej generácie sa presvedčili tretiaci a štvrtáci na preventívnej policajnej akcii, ktorú organizoval OR PZ pod vedením por. Tibora Šándora a milej mladej policajtky, ktorá sa síce neprestavila (ako povedali deti) a celý čas sa tvárila ako spiaca princezná (ako povedali pani učiteľky).

Deti si vypočuli zaujímavú prednášku o škodlivosti alkoholu, fajčenia, požívania drog a iných omamných látok a prezreli si zaujímavé panely k danej tematike. Dozvedeli sa zaujímavosti z policajnej práce. Zahrali si hru Človeče nehnevaj sa, pri ktorej museli dávať pozor, aby nestúpili na políčko, kde na nich striehol „priestupok“ a náležitý trest. Dešifrovali ukryté otázky týkajúce sa správnych životných návykov.

Zážitkov bolo veľa, len času málo, preto si niektoré deti nestihli vyskúšať všetky aktivity.

Navštívil nás Mikuláš

Vo štvrtok 6. decembra našu školu navštívil Mikuláš so svojimi pomocníkmi - troma anjeli a troma čertami. Mikuláša predstavoval náš spolužiak Jakub Tekel, anjeli boli Janka Jurisová, Peťka Vitanovcová, Zuzka Jandurová, čerti, alebo radšej čertice boli Klaudia Jantolová, Kiristína Žmijáková a Karin Štechová.

Najväčším zážitkom nielen pre Mikuláša, ale aj pre jeho pomocníkov bolo, že deti z druhej triedy hovorili po anglicky. Kto sa Mikulášovi nepredstavil po anglicky, nedostal balíček. Všetci sa už tešili na svoj balíček tak, sa pekne predstavovali.

Ale Mikuláš nenavštívil len deti z druhej triedy, navštívil aj žiakov z vyšších ročníkov. Čertice označili všetkých. v ôsmej triede po nich hádzali kriedy. :) Najväčšia zábava však bola,

keď mikulášska perepúť prišla do našej deviatej triedy. Popol bol všade. Skoro nám naša triedna odniesla darčeky. Keďže sme boli celý rok „dobrí“, tak nám ich predsa len dala.

Užili sme si krásny mikulášsky deň. :)

Noc v škole

Keď nám po roku pani učiteľka znovu oznámila, že budeme spať v škole, veľmi sme sa potešili. Ale keď sme sa dozvedeli, že aj naši chalani majú spať v škole, veľmi nás to prekvapilo.

V piatok sa nám ani do školy nechcelo ísť, čo sme sa tak tešili na poobedné spanie v škole. Keď hodiny odbili štvrtú hodinu, všetci turisti čakali pred školou na naše pani učiteľky, ktoré nám mali otvoriť školu a celú noc na nás dohliadať. Dvere sa otvorili a všetci žiaci hrrrr do šatní prezuť sa a čo najrýchlejšie obsadiť najlepšie miesto na spanie v triede. Keď sme sa už zložili, išli sme chystať večeru do kuchynky. Dokončená večera putovala na stoly v družine a následne do našich brúch. Keď naše bruchá už boli plné, išli sme do tried, pustili hudbu v rádiách a začali tancovať. Tancovali sme až do tretej v noci. Keď nás to už unavilo, pustili sme si film a pozerali do štvrtej. Program nám prerušila naša triedna, pani učiteľka Štechuliaková, lebo sme už mali ísť spať. Samozrejme, nespali sme celú noc, však načo, už sme veľkí žiaci. Ale ako poznáme chalana, vyrušovali a ako za trest museli o šiestej ráno ísť domov. a tak sa aj stalo, chalani odišli a my, baby, sme pripravili

raňajky a potom poupratovali celú školu.

Keď bolo upratané, rozišli sme sa domov a začali rozprávať zážitky svojim rodičom a následne ostatným učiteľkám v škole.

Beseda s horolezcom

V jedno piatkové popoludnie do našej školy zavítal horolezec zo Zuberca, Ján Matlák. Porozprával nám o pohoriach a kopcoch, ktoré prešiel.

Vyliezol na najvyšší vrch Slovenska, Gerlachovský štít, ale aj na ďalší vrch, Mont Blanc. Oboznámil nás, že najvyšší vrch Európy nie je Mont Blanc v Alpách, ale je to vrch Elbrus v pohorí Kaukaz. Ukázal nám zostrih hôr z Európy a Ázie.

Veľmi zaujímavé bolo, ako nám rozprával o tom, ako ho skoro pochovali. Podával informáciu a diaľkou sa správa pozmenila, tak si mysleli, že je mŕtvy, ale, našťastie, nedali o tom vedieť jeho rodine a keď zišiel z vrchu jeho kolega, tento sa ho spýtal, či žije. Žiaci sa ho spýtali aj na to, či vyšiel aj na najvyšší vrch sveta, ale on povedal: „Everest ma neláka.“ Pozreli sme si krátky film o tom, ako so svojou skupinou vyliezli na vrch Annapurna v Himalájach. Nakoniec nám ukázal modlitebné šatky v zmenšenej podobe a dal nám plagáty.

V šiestej triede nás čakalo občerstvenie a tiež materiály z rôznych slovenských vrchov, ktoré zliezol. Táto beseda sa nám veľmi páčila.

(žiaci ZŠ)

Detský festival ľudovej hudby - Vidiečanova Habovka 2012

Každoročne sa koná podujatie Vidiečanova Habovka v spolupráci s Oravským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne pod vedením PhDr.

Miroslava Žabenského a Národného osvetového centra v Bratislave.

Tento rok sa uskutočnila celoslovenská prehliadka detských ľudových hudieb.

Podujatia sa zúčastnilo takmer 400 účinkujúcich. Najlepšie detské talenty z celého Slovenska sa zišli na jeden víkend 9. a 10. júna v Habovke. Pred odbornou porotou a divákmi sa deti a mládež predviedli v niekoľkých kategóriách: spevácke skupiny, sólisti inštrumentalisti, sólisti speváci a ľudové hudby. Snáď najväčší aplauz zožala Ľudová hudba Martinky Bobáňovej z Terchovej. Veľmi dobrý spevácky výkon predviedla aj chlapčenská spevácka skupina Vajčovskí junáčkovia. Talentov bolo neúrekom, je to pre našu obec veľká česť organizovať takéto festivaly ľudovej hudby. Netreba azda pripomínať, že sa konajú na počesť nášho rodáka, výnimočného muzikanta a primáša Jozefa Vidiečana. Predstavila sa aj Ľudová hudba bratov Klimekovicov z Habovky, ktorej členovia zachovávajú jeho jedinečný hudobný prejav.

Na záver sa rozdali diplomy a ocenili najlepší jednotlivci a skupiny.

(pl)

Habovský kardan s medzinárodnou účasťou

Dvanásť ročník pretekov podomácky vyrobených traktorov o HABOVSKÝ KARDAN sa konal druhýkrát na začiatku Habovky pri družstve.

Minulý rok bol „upršaný“ a tak sa organizátori o trochu viac pripravili na nepriazeň počasia. Vďaka patrí vedeniu družstva za poskytnutie časti priestorov na usporiadanie súťaže a celkovú pomoc pri jej príprave. Podujatie sa vydarilo aj

vďaka medzinárodnej účasti pretekárov. Tommy Cross z Veľkej Británie si získal srdcia divákov, hlavne tej nežnejšej polovice, hneď po štarte. Traktor ho spočiatku neposlúchal tak ako mal, ale sympaták so širokým úsmevom zvládol trať v pohode. Posádka z Poľska sa takisto nedala zahanbiť. Na poslednú chvíľu odriekli účasť pravidelní hostia z Českej republiky a tak zvyšok súťažiacich tvorili

slovenské posádky. Prekvapením bolo šesť súťažiacich a podporného tímu z obce Klieština. Skutoční majstri s naleštenými traktormi si doniesli so sebou aj pojazdnu dielňu. Ak by sa aj predsa čosi pokazilo, nebol problém to opraviť. Určite zaujímavou novinkou bol 1. ročník Oravskej bagriády. Cieľom bolo preveriť zručnosti vodičov rýpadlonakladačov, ktorých je na Orave dosť, čo bola skutočná lahôdka pre divácke oko. Presunúť zápalkovú krabičku lyžicou niekoľkotonového kolosu alebo preniesť plastové fľaše na určené miesto dalo zabráť aj skúsenej obsluhu. Pri kopaní jamy na čas sa ľudia nestačili diviť akú hĺbku dokázal bager vykopať za minútu. Aj keď súťažiacich „bagristov“ nebolo veľa, ako spiestenie Habovského kardu to úplne stačilo. O rok, dúfajme, bude účasť pretekárov na tomto sprievodnom podujatí omnoho väčšia. Počasie, až na dva desaťminútové lejaky, celkom vyšlo.

K dobrej pohode prispeli aj hudobné kapely DAILY a LAZARETH. Budúci rok sa tešme na ďalšie novinky z dielne organizátorov, na už trinásť ročník súťaže O HABOVSKÝ KARDAN.

(pl)

Október - mesiac úcty k starším

Dňa 25. 10. 2012 sa uskutočnilo v sále kultúrneho domu stretnutie členov Klubu dôchodcov v Habovke.

Na úvod stretnutia bola v kostole o 10.00 hod. sv. omša, po nej pokračovalo stretnutie z príležitosti októbra mesiaca úcty k starším kultúrnym programom v sále KD, ktorý pripravili žiaci ZŠ s MŠ spolu so svojimi učiteľkami. Na stretnutí po príhovoroch prišli na rad gratulácie jubilantom, ktorí sa v roku 2012 dožili:

70 rokov:

Ján Hoza, Anna Hrubašová, Ján Klimek, Helena Mikušová

75 rokov:

František Klimek, Bernardína Klimeková, Margita Lajčinová, Anna Pavlová, Mária Štechová

80 rokov:

Apolónia Jantačková, Anna Leginusová, Mária Mačniaková, Cecília Pavlová, Terézia Skurčáková, Karol Tekeľ, Klementína Tekeľová, Mária Tekeľová

85 rokov:

Anna Bebejová, Marta Jandurová, Alžbeta Jurinová, František Lajčin, Štefan Tekeľ

90 rokov:

Klementína Tekeľová

50 ročné manželstvo:

František a Anna Klimekovi

55 ročné manželstvo:

Karol Tekeľ a Agneša Tekeľová, Alojz a Anna Pavloví.

Jubilantom boli odovzdané vecné

darčeky a kvety. Stretnutia sa zúčastnil aj správca našej farnosti.

Po obede, ktorý pripravili organizátori stretnutia a diskusii sa stretnutie ukončilo s prianím ďalšieho stretnutia o rok.

(ocu)

Výzva polície!

Nedajte šancu bytovým zlodejom a podvodníkom

Trestný čin krádeže vlámaním do bytov je jedným z trestných činov, ktorého obeťou sa môže stať každý z nás. Tento náhly vpád do nášho súkromia a následná strata bezpečia domova, je pre všetkých členov rodiny napadnutého objektu veľmi traumatická. Zlodeji využívajú nepozornosť, neopatrnosť majiteľov a veľmi často vyhľadávajú nezabezpečené objekty. Veľa ľudí na kratší alebo dlhší čas opúšťa svoje príbytky, čo je ideálnym obdobím pre bytových vlamačov. Ochrana nášho majetku pred trestnou činnosťou často závisí na dôslednom dodržiavaní jednoduchých pravidiel:

- Aj keď sú osoby v byte alebo na záhrade – vždy mať zamknuté vchodové dvere, resp. bránku do dvora, zatvorené okná (najmä v pivniciach, na prízemí a v podkroví), kto chce k vám prísť na návštevu – zazvoní.
- Kvalitné vstupné bezpečnostné dvere a zámok v kombinácii s ďalšími zabezpečovacími prostriedkami, napr. bezpečnostné závery, bezpečnostné retiazky, poistky dverových závesov, spevnené zárubne.
- Na prízemí si namontovať mreže a bezpečnostné fólie na okná, balkóny a loggie.
- Nikdy nenechávať kľúče na tzv. „bezpečných miestach“ (pod rohožkou, v kvetináči atď).
- Využívajte osvedčených panoramatických priezorov – „kukátko“, ktoré umožnia vidieť celý vonkajší priestor a premyslieť si, či zvoniacemu otvoriť, v žiadnom prípade neotvárať dvere a nepúšťať do bytu osoby, ktoré nepoznáte, naučiť tejto zásade svoje deti a starých rodičov.
- Neuschovávať väčšie finančné obnosy a cennosti doma, bezpečnejšie budú v banke.
- Dbieť na dobrú viditeľnosť vstupu do domu bez kríkov a hustého porastu.
- Nezatemňovať okná bytu roletami – dávate tým na vedomie, že nie ste doma.
- Pokiaľ sa presťahujete do nového bytu, ihneď vymeňte zámky dverí.
- Uvádajte na zvončeky, schránky a dvere svoje priezvisko v množnom čísle a bez titulov, láka to zlodejov.
- Byt zatvárajte a zamykajte vždy, aj keď si odskočíte k susedom, do pivnice, alebo vysypať smeti.
- Veľmi dôležité je mať dobré vzťahy so susedmi. Je jedným z najlepších spôsobov, ako zabezpečiť svoj byt či dom, počas neprítomnosti aby pravidelne vyberali poštovú schránku a občas kontrolovali byt. Oni môžu dohliadať na vašu bezpečnosť rovnako, ako vy môžete pomôcť chrániť ich. Požiadajte ich o telefónne čísla domov, do zamestnania a majte ich vždy po ruke. Ak ste niečo videli, čo vás znepokojilo, porozprávajte sa s nimi. Ak máte podozrenie zo spáchania priestupku alebo trestného činu, oznámte to polícii prostredníctvom telefónneho čísla 158. Vám podozrivé správanie osôb a pohyb motorových vozidiel pokiaľ máte možnosť zaregistrujte záznamovým zariadením (kamera, fotoaparát, mobil)
- Čo robiť pri vlámaní do bytu alebo domu?
- Ak zistíte pri vstupe do bytu alebo domu akékoľvek známky vlámania (páchateľ môže byť ešte na mieste činu), okamžite privolajte pomoc polície (telefonicky, osobne alebo za pomoci ostatných rodinných príslušníkov či priateľov) a nevstupujte do bytu, aby ste nezničili stopy zanechané páchateľom.
- Ak do vykradnutého bytu predsa len vstúpite, ničoho sa nedotýkajte, s ničím nemanipulujte, nič nepremiestňujte, aby si výjazdová skupina polície mohla urobiť čo najlepší obraz

o páchateľovi a jeho činnosti na mieste.

- Je potrebné si uvedomiť, že výjazdová skupina sa vo vašom byte nevzná, preto by ste mali byť sprievodcom tejto skupiny, najmä preto, že byt alebo dom najlepšie poznáte a môžete políciu upozorniť napr. na všetky veci, ktoré nie sú na svojom mieste, s ktorými bolo manipulované a pod.
- Vždy je potrebné urobiť si úplný a z hľadiska popisu vecí presný zoznam všetkého, čo vám bolo ukradnuté a tiež všetkých škôd, ktoré vám boli spôsobené v byte alebo rodinnom dome.
- Ak vám boli odcudzené kreditné karty, šekové či vkladné knižky, alebo cenné papiere, je nutné o tom informovať okrem polície aj banku, alebo iné peňažné inštitúcie, u ktorých máte tieto cenné papiere vedené. Zablokovanie konta proti manipulácii páchateľom musí byť vašim prvoradým záujmom.
- Pri ukradnutí ostatných dôležitých dokladov, ako sú pasy, občianske preukazy a pod. je potrebné ihneď nahlásiť príslušným úradom ich odcudzenie.
- Dôležitým opatrením pri vlámaní do bytu (domu) je byt alebo dom znova dôkladne zabezpečiť.

Ako sa nestáť obeťou podvodníkov !

- Buďte opatrní a pozorní pri vstupe do domu, bytu.
- Bez konzultácie nepodpisujte dôležité dokumenty, napr. prevod bytu, domu, chaty, alebo na poskytnutie peňažných pôžičiek.
- Nedôverujte zdanlivo nevinným požiadavkám osôb ako je prosba o pohár vody, možnosť zatelefonovať si, pomoc pri nevoľnosti apod.
- Odmietnite bezdôvodne ponúkané odprevadenie alebo odvoz od ľudí, ktorých nepoznáte.
- Nevstupujte do výťahu s neznámou osobou, počkajte si na prázdny výťah.
- Nikdy neotvárajte dvere, ak nevíete kto je za nimi, ak napr. čakáte na cudzieho človeka, napr. osobu reagujúcu na inzerát a pod., požiadajte niekoho z blízkych, alebo priateľov, aby bol s vami doma.
- V spoločnosti sa nechváľte cennými vecami, úsporami.
- Vyhýbajte sa styku s rôznymi podomovými predajcami, ktorí ponúkajú zdanlivo lacný tovar – zvyčajne ide o podvodníkov.
- Vyvarujte sa vyberať peniaze a cennosti v prítomnosti neznámych osôb.
- Bez overenia dokladov a oprávnenia nevpušťajte do svojich príbytkov pracovníkov elektrární, plynární, domovej správy.

- Nedajte sa nachytať na nič, čo znie až príliš dobre – vysoké zisky za vložené peniaze, fantastické dovolenky s ubytovaním zadarmo, zázračné lieky, zásielkové služby, rôzne preplatky a atď.

- Pri každom podozrení vždy čo aj anonymne treba vyzrozumieť políciu na telefónnom čísle 158. Každá dobrá informácia pomôže polícií včas zasiahnuť a odhaliť páchateľa. Ak zlodejom a podvodníkom nedáme šancu správnou prevenciou, bude to mať za následok to, že spoločnosť a hlavne občan sa budú cítiť bezpečne, čo bude mať vplyv hlavne na kvalitu nášho života.

Auto nie je trezor

Zlodejov priláka autorádio vo vozidle, kufrík, mobilný telefón, kabelka, peňaženka, bunda odložená na sedadlách, otvorené okno, strešné okno, alebo neuzamknuté vozidlo, nezabezpečené vozidlo bezpečnostným zariadením, tmavá, neosvetlená ulica, na ktorej je vozidlo zaparkované, neuzamknutá brána dvora pri rodinnom dome alebo nestrážené parkovisko pri rekreačnom

zariadení.

Polícia doporučuje pre zníženie rizika krádeže parkovať vozidlá zásadne na strážnených parkoviskách. Pokiaľ si musíme nechať nejaké veci v aute, je potrebné ich aspoň prikryť dekou, nenechávať si v aute žiadne doklady, cenné veci, peniaze, rezervné kľúče ani v odkladacej skrinke. Riadne uzamknúť auto, zavrieť všetky okná a to aj v čase, keď parkujeme auto na dvore rodinného domu, kde je potrebné uzamknúť aj hlavnú bránu.

Ak napriek všetkým bezpečnostným opatreniam zistíte, že vaše auto navštívil zlodej, ihneď volajte tiesňovú linku 158. Každá dobrá informácia pomôže polícií včas zasiahnuť a odhaliť páchateľa. Ak zlodejom nedáme šancu správnou prevenciou, bude to mať za následok to, že spoločnosť a hlavne občan sa budú cítiť bezpečne, čo bude mať vplyv hlavne na kvalitu nášho života.

*por. Mgr. Tibor Šándor
Preventista OR PZ v Dolnom Kubíne*

Optika je už dokončená

Po štvorročnom úsilí sme dokončili jednu z najmodernejších technológií súčasnosti - gigabitovú optickú sieť. Spoločnosť 3media vybudovala a prevádzkuje optickú sieť v Habovke, Zuberci a Trstenej. Jednou prípojkou napojíte na internet, televíziu a môžete cez ňu dokonca aj telefonovať. Veľká časť domácností v Habovke je už na optiku napojená a naplno využíva rýchly internet či kvalitnú televíziu. VoIP telefóniu využívajú firmy i domácnosti, ušetrí ňou až polovicu nákladov oproti „klasickej“ telefónnej linke.

Tak ako každý rok, aj začiatkom budúceho pripravujeme niekoľko novínok. Budeme znovu navyšovať rýchlosti internetu za nezmenenú cenu. Predpokladáme, že naši zákazníci budú môcť byť pripojení až 50Mb/s. Takéto rýchlosti vám žiadny iný poskytovateľ nezaručí.

Ak máte nový televízny prijímač a v ňom DVB-C tuner môžete sledovať stovku slovenských, českých, anglických a nemeckých kanálov v klasickej alebo HD kvalite. Kto nemá moderný televízor, môže si dokúpiť set-top-box. Ak zvažujete kúpu nového TV prijímača, pridte sa radšej poradiť, aby mal správne parametre

na príjem „digitálu“. Môžete takisto využiť naše služby. Televízny prijímač zabezpečíme, nastavíme a namontujeme priamo u vás doma.

Spomeniem ešte jednu zaujímavú novinku a to televízny archív. Aj v našej sieti sa bude dať pozeráť program 14 dní dozadu. Jednoducho si vyberiete reláciu, ktorú ste zmeškali a kedykoľvek si ju môžete znovu pozrieť. Súčasťou bude aj videotéka s desiatkami filmov. Ďalej dávam do pozornosti nové digitálne kanály v HD kvalite. Hlavne české, ktoré sme pustili v decembri. Na budúci rok plánujeme vysieláť aj slovenské HD kanály.

Vybudovaním siete sme poskytli priestor na zvýšenie bezpečnosti v obci. Ku už existujúcim kamerám, sme tento rok pripojili ďalšiu s vysokým rozlíšením. Obec začiatkom roka 2013 podá žiadosť na projekt Prevencia kriminality. Ak budeme úspešní, tak dostaneme dotáciu od štátu na ďalšie kamery a môžeme vykryť ďalšie miesta v Habovke.

Ján Pilár

Klaster Orava.

V letných mesiacoch minulého roka v zmysle zákona 91/2010 o podpore cestovného ruchu s účinnosťou 1.12.2012 vznikla na Orave oblastná organizácia cestovného ruchu Klaster Orava. v klasteri je 26 subjektov, 11 obcí. Členmi okrem našej obce sú aj susedné obce Zuberec a Oravský Biely Potok a obce Zábiedovo, Hruštín, Dolný Kubín, Námestovo, Trstená, Vitanová, Párnica a Zázrivá.

Hlavným cieľom tejto oblastnej organizácie je podpora cestovného ruchu na území svojich členov. V klasteri Orava sa členské hradí za rok 300 €. Tí, čo na to majú, môžu vložiť mimoriadne členské. Štát prispeje organizácii 50 %, teda polovicu z toho, čo vložia do klastera organizácie, teda obec, mesto a subjekty. Z toho sa čerpá na propagáciu, prospekty, WEB stránku a iné aktivity, tak, ako sa dohodne na valnej hromade.

Je potrebné, aby sa do organizácie klastera zapojilo viac subjektov z Habovky, aby sme mohli aktívnejšie pôsobiť v tejto organizácii. Čím viac sa vyberie, tým viac prispeje štát, teda 50 na 50. Každoročne v zmysle zákona sa predkladá žiadosť do 15. marca príslušného roka na ministerstvo. Lepším výberom poplatkov za ubytovanie a zapojením sa viacerých subjektov v obci by sme mohli vložiť vyššie členské a potom aj viac pýtať

na rozvojové aktivity v obci v oblasti cestovného ruchu a jeho propagácie v našej obci resp. v regióne Studenej doliny.

(jt)

Darmošľap mal úspešnú sezónu

Turistický prechod ku kaplnke Anjela Strážcu

Tradičná prvá tohtoročná túra pre všetky vekové kategórie sa koná pravidelne na Tri krále. Pri kaplnke Anjela Strážcu na Lánoch sa členovia, ale i nečlenovia cykloturistického oddielu zišli v hojnom počte. Po spoločnej motlitbe pri kaplnke a zaspievaní vianočnej koledy sa opekala slanina, klobása, kto si čo doniesol. Niektorí sa zohrievajú pri ohni, iní pri čaji s niečím ostrejšim. Nálada bola ako každoročne výborná.

Ku prameňu Blatnej

Na bežkách, niektorí aj pešo, sa naši turisti vybrali katastrom obce Habovka na akciu, ktorej prvý ročník sa konal v roku 1985. Až gýčovo krásne, trochu mrazivé marcové počasie, nám všetkým prialo. Po zľadovaných pláňach Grúňa, na ratrakmi upravených tratiach, sa lyžovalo fantasticky. Nad Múzeom oravskej dediny sme mali krátku prestávku a potom cez Maňovú prešli na druhú stranu až do Blatnej doliny. Tam sme sa stretli s turistami, ktorí išli z Habovky pešo. Prechod končil pri výbornej kapustnici v reštaurácii Stodolisko.

Kvačianska a Prosiecka dolina

Koncom apríla sa Darmošľap vydal na túru z Veľkého Borového, Kvačianskou dolinou, Prosiekom, Prosieckou dolinou a späť na Veľké Borové. Takisto to bola veľmi zaujímavá túra, hlavne Prosieckou dolinou.

Cyklokemp Jadranovo

Spolu s cyklistickým oddielom TJ Roháče Zuberec sme absolvovali v máji cyklotúru na severe Chorvátska.

Prebicyclovali sme krížom-krážom pobrežie a ostrovy Krk a Cres. Vychutnali sme si nádhernú prírodu, pekné prostredie a veľmi dobre vybudované chodníky pre cyklistov.

Bratislava – Jasná

Ako jediný člen z habovského Darmošľapu nás na cyklomaratóne z Bratislavy do Jasnej reprezentoval Ján Pilár. Dňa 16. 6. 2012 o 4:30 hod. vyrazilo viac ako 200 cyklistov zo Zlatých Pieskov na 315 km dlhú púť naprieč Slovenskom, aby sa o 18:00 hod. v ten istý deň stretli v Jasnej. Boli to nádherné pohľady na pelotón, ktorý sa za asistencie policajného sprievodu presúval rýchlostnými komunikáciami.

Pieniny 2012

Trojdná akcia na ktorú sa všetci tešíme celý rok. Z Habovky do Červeného Kláštora je to okolo 90 km. Prvýkrát sme sa predstavili v nových dresoch.

v piatok 22. 6. 2012, keď sme vyrážali spolu s kolegami z cykloklubu TJ Roháče Zuberec, nás trochu upršalo, ale zvyšné dva dni boli úplne v pohode. V sobotu išla časť účastníkov splavovať Dunajec, niektorí vyliezli na vrch Tri Koruny a ostatní spoznávali krásy Pienín. Poobede sme sa pripojili do Pieninského pochodu dobrej nálady. Večer tradične sv. omša v poľskom Sromowce Niżnej a v nedeľu naspäť do Habovky, kde sme úspešne ukončili ôsmy ročník akcie.

Le Tour de Tatra

Cyklotúru okolo Tatier merajúcu 212 km organizuje už niekoľko ročníkov CK Bánovce nad Bebravou. Ide o jednoduchú akciu začínajúcu v Habovke so zástavkami v Zakopanem, na Lysej Poľane a na Štrbskom Plese. Na Holici sa získava horská prémia. Tento rok bola v daždi a v búrke. TO Darmošľap reprezentovali J. Pilár a P. Leginus. Po akcii, Roman Broniš, slovenský profesionálny cyklista rozdal diplomy a v Penzióne Ján sme mali spoločné posedenie.

Zuberec - Ždiar - Zuberec

Spolu so zuberským cykloklubom sme absolvovali aj víkendovú akciu do Ždiaru. Pri nedeľnom návrate domov sme sa zastavili aj v Novej Lesnej, kde mal akurát svoju prvú svätú omšu a privítanie miestnymi veriacimi náš bývalý správca farnosti Jozef Svitek. Bolo to pre neho veľké prekvapenie, pretože nevedel, že tam prideme. Po priateľskom privítaní a pohostení sme sa vydali späť domov.

Sv. omša na Skorušine

Niekoľko desiatok Habovčanov sa zúčastnilo na svätej omši na Skorušine, ktorú každoročne organizujú veriaci

Darmošľap v poľskej Chabówke, v areáli železničného múzea.

z Brezovice. Všetci členovia TO Darmošľap boli oblečení v červených tričkách s logom oddielu. Privítal nás osobitne aj brezovický správca farnosti, čo bola pre nás zúčastnených veľká česť.

Habovka - Chabówka

Prvý ročník azda najvydarenejšej tohtoročnej cyklistickej akcie do 60 km vzdialenej poľskej Chabówki. Navštívili sme múzeum vlakov a bližšie spoznali okolie. Budúci rok by sme chceli prejsť a viac spoznať aj susedné kúpeľné mesto Rabka-Zdroj.

Katastrom obce

Tradičná jesenná turistika má svoje

čaro. Tento rok sme sa vybrali trasou: Kobyli Potok, Medzi Potôčky, Lazy, Paškovka, Grúniky, Črchľa, Okrajek a späť Blatnou dolinou do Habovky. Nazbierali sme hriby, z ktorých nám šikovné ženy pripravili hubový tatarák a vynikajúcu praženicu. Po túre padlo vhod aj dobre vychladené pivo.

Ukrajina – Podkarpatská Rus

Od roku 2006 chodíme pravidelne každý rok na Ukrajinské hory - poloniny. Tento rok v októbri sme sa ubytovali ako zvyčajne v okresnom mestečku Volovec. Prvý deň sme navštívili spriatelenu rodinu v dedine Verbiaž. Druhý deň sme absolvovali túru v polonine Boržava

k vodopádu Šipit a tretí deň túru z dediny Ščerbovec na vrch Pikuj v pohorí Bukovskej poloniny. Štvrtý deň sme sa vrátili domov, na hranici sme čakali len dve hodiny, inokedy to bolo aj 18 hodín.

Členovia Darmošľapu sa aj tento rok stretli na výročnej schôdzi v Penzióne Ján, kde sa v priateľskej atmosfére a dobrom pohostení prebrali všetky akcie roku 2012. Zhodli sme sa, že aj na budúci rok spravíme tie isté akcie, vymyslíme novšie a budeme podporovať športové aktivity v Habovke. O novinkách, ktoré pripravujeme sa môžete dozvedieť na našej internetovej stránke www.darmoslap.sk

(pl, el)

Habovskí žiaci hrajú druhú ligu

Futbalové družstvo žiakov účinkuje v druhej lige skupina sever (Žilinský kraj). Túto historickú najvyššiu súťaž ešte žiadne družstvo zo Studenej doliny nikdy nehralo, preto si treba vážiť tých, ktorí túto súťaž vybojovali a urobiť všetko preto, aby sa táto kvalitná súťaž udržala aj pre budúce obdobia. Je potrebné zlepšiť prístup k tréningovému procesu a dochádzku na futbalové zápasy. Tréneri a funkcionári to nerobia pre seba, ale pre vás futbalisti!

Dorast účinkuje v 1. triede oravskej futbalovej súťaže. Vzhľadom na to, že disponuje užším kádrom, počína si pomerne dobre. Matúš Lajčin a Jakub Jurina sú na hosťovaní v Tvrdošíne do konca roku 2012, kde hrajú 4. ligu. Ako sa rozhodnú ďalej je na nich samotných. Nikto im nebude brániť hrať vyššiu súťaž, je to veľmi dobrá vizitka pre klub, že vychoval takýchto futbalistov.

Dospelí účinkujú v druhej oravskej futbalovej súťaži so striedavými úspechmi.

Tu je potrebné hlavne zostabilizovať káder mužstva, zlepšiť tréningový proces a prístup k povinnostiam.

Materiálno - technické zabezpečenie je na dobrej úrovni, je však potrebné zosilniť trénersko - organizačný štáb, chcenie hrať pre klub a dobre reprezentovať obec.

Nakoniec chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na chode telovýchovnej jednoty Blatná Habovka.

(jt)

Výlet v Lisej Gore

V dňoch 8. - 10.11.2012 sa žiaci našej školy zúčastnili družobného výletu do Lisej Gory v Poľsku. Na výlete sa zúčastnili žiaci druhého stupňa. Hneď po príchode do Lisej Gory a ubytovaní nasledovala diskotéka. Na druhý deň sme navštívili strelnicu, kde sme všetci strieľali zo

vzduchovky, učitelia aj z malokalibrovky. Potom sme boli v skleníkoch, kde pestujú vianočné ruže. Poslednou zastávkou na našej doobednej jazde bolo nákupné stredisko. Poobede sme dohrali futbalový turnaj, na ktorom žiačky, mladší žiaci aj starší žiaci obsadili druhé miesta, za

ktoré dostali pekné poháre. v sobotu po raňajkách sme plní zážitkov nastúpili do autobusu a cestovali s malými prestávkami domov. Už teraz sa tešíme, že Lisiu Goru navštívime aj na budúci školský rok.

(žiaci ZŠ)

Športové aktivity v obci

V oblasti športu obec robí veľa hlavne pre mládež a ich pohybové aktivity. k dispozícii sú tenisové kurty, basketbalové ihrisko, malé futbalové ihrisko Pod Závozom, futbalové ihrisko Pod Brehom a ihrisko s umelou trávou pri základnej škole. Nielen mládež má možnosť využitia sály kultúrneho domu na športové hry, napr. stolný tenis alebo florbal. K dispozícii sú priestory v pivnici, kde je zriadená posilovňa.

Nová rozostavaná budova šatní pri futbalovom ihrisku, kde je potrebné dorobiť hlavne spodnú časť pre futbalistov a podkrovie, ponúkne priestory pre rôzne športové a kultúrne aktivity.

Každoročne sa koná na tenisových kurtoch turnaj Habovka Open. Tento rok sa uskutočnil už desiaty ročník. Kvalita súťažiacich z roka na rok rastie. Dvanásť ročník už má za sebou každoročne

organizovaný stolnotenisový turnaj o majstra Habovky za účasti najlepších

tenistov z okolitých obcí.

(jt)

Separovaný odpad

Poplatky za komunálny odpad zostávajú na úrovni roku 2012. Separovaný zber hradí v plnom rozsahu obec. Separujú sa komodity: plasty, sklo, tetrapack, papier, kovové obaly.

Na parkovisku pri Obecnom úrade v Habovke je umiestnená zberná nádoba neziskovej organizácie Pomocný anjel na zber šatstva a textílií. Prosíme občanov, aby kontajner využívali podľa pokynov. Po naplnení je obsah pravidelne odvážaný. Obec zabezpečuje aj pravidelný zber elektroodpadu: televízory, chladničky, mikrovlnné rúry, varné konvice, vysávače, elektrické pece, počítače, tlačiarne, jednoducho celá spotrebná elektronika. Zber sa vykonáva 3 až 4 krát do roka.

Za 8 EUR na osobu a 6 EUR za lôžko pre hostí, obec zabezpečuje celý servis na zber menovaných komodít. Nikto nemusí nikde nič vyvážať, všetko mu zoberieme od domu. Zdarma dávame aj vrecia na separovaný zber, preto vás žiadame, aby ste nerobili neporiadok okolo 1100 litrových umelohmotných kontajnerov.

Je zarážajúce, že aj keď obec zabezpečuje celý servis odpadového hospodárstva, v okolitej prírode to niekedy vypadá celkom inak. Niekoľko jedincov, ktorí nechcú platiť obci poplatok za zber komunálneho odpadu sa našlo aj u nás. Tvrdia, že neprodukurujú žiadny odpad...

Plánovaný zber separovaného odpadu na rok 2013

Január	7. 1. 2013
Február	11. 2. 2013
Marec	11. 3. 2013
Apríl	8. 4. 2013
Máj	06. 5. 2013
Jún	10. 6. 2013
Júl	8. 7. 2013
August	5. 8. 2013
September	9. 9. 2013
Október	7. 10. 2013
November	11. 11. 2013
December	9. 12. 2013

Kontajner na zber šatstva a textílií

Komodita PLASTY:

Materiály a zložky nevhodné na zhodnotenie sú: všetky výrobky z PVC - časti vodovodných potrubí, PVC podlahová krytina, fólie používané v poľnohospodárskej výrobe (balenie sena a slamy), plastové časti automobilov (hlavne nárazníky, svetlomety, interiér), polystyrén penový (odpad zo zatepšovania budov), laminát (zvyšky podlahovej krytiny a obkladov), obaly od jogurtov a mlieka, ktoré sú potiahnuté PVC fóliou.

Komodita SKLO:

Materiály a zložky nevhodné na zhodnotenie sú: keramika, porcelán, zrkadlá, lepené sklá a sklá potiahnuté fóliou, drôtené sklo.

(jt)

Pozvánky

- Turistický oddiel Darmošľap Vás pozýva na VII. ročník Štefanského výstupu na Skorušinu. Zraz účastníkov je v stredu 26. 12. 2012 o 9:30 hod. v Kobyľom potoku.
- Jubilejný 10. Reprezentačný ples obce Habovka sa uskutoční dňa 12. 1. 2013 so začiatkom o 19.00 hod. v Kultúrnom dome v Habovke. Čaká na vás zaujímavý kultúrny program a bohatá tombola. Do tanca bude hrať kapela METAXA. Predpredaj vstupeniek je vo firme 3omedia v Habovke.

Štatistika 2012

Narodení:

Linda Mária Žáková
Jasmin Šuhajová
Nina Pilarčíková
Adam Sartoris
Tatiana Ustaníková
Marek Pilarčík
Dávid Bolibruch
Marko Klimek
Dávid Motyčák
Damián Klimek
Alex Šimko
Tatiana Pavčová
Miloš Jurina
Romana Pilárová
Matej Skurčák
Tereza Jurinová
Michaela Juráňová
Matúš Dedinský

Zomrelí:

Anna Vidiečanová
František Vitanovec
Pavel Jandura
Anna Pilarčíková
Jozef Knaperek
Pavol Matlák
Vendelín Pilarčík
Anna Vitanovcová
Klementína Kučerová
Ľudovít Štech
Angela Pilarčíková

Sobáše:

Patrik Kučera - Magdaléna Krátka
Branislav Juráň - Jana Mäsiarová
František Žák - Janka Kubicová
Marek Hruboš - Jana Štefaniaková
Kristína Štechová - Peter Grigľiak
Ivana Markuseková - Ondrej Durčák
Soňa Lajčinová - Roman Šimko
Mária Hrubošová - Dušan Polák
Ján Štech - Lenka Pačutová
Ján Leginus - Katarína Kubuliaková
Juraj Litvák - Mária Ciutti
Peter Vidiečan - Miroslava Lacková
Dominik Tekeľ - Daniela Cubineková
Martin Jandura - Natália Kovalčíková

Habovčan - obecný občasník. Vydáva Obecný úrad v Habovke. Povolené Okresným úradom v Dolnom Kubíne pod reg.čísлом 25/96. **Zostavili:** Peter Leginus, Mgr. Magdaléna Pilarčíková, Ján Taraj. **Grafické spracovanie:** Peter Leginus. **Tlač:** Štúdio F - Teťák, Námestovo. Náklad 350 ks. Neprešlo jazykovou úpravou.